

POVJERLJIVO

- RADNI MATERIJAL -

*KLASA: 307-01/01-01/45
URBROJ: 526-01/02-14*

***ANALIZA UTJECAJA NOVOG TARIFNOG SUSTAVA NA TELEFONSKE
RAČUNE 5.005 PRIVATNIH KORISNIKA I 999 POSLOVNIH KORISNIKA
TELEKOMUNIKACIJSKIH USLUGA U NEPOKRETNOSTI MREŽI***

Zagreb, svibanj 2002. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. UVOĐENJE NOVOG TARIFNOG SUSTAVA – RAZLOZI I UČINCI.....	3
3. USPOREDBA RAČUNA 5.005 PRIVATNIH I 999 POSLOVNIH KORISNIKA TELEFONSKIH USLUGA PO STAROM I NOVOM TARIFNOM SUSTAVU	9
4. PREGLED OSTVARENOG UKUPNOG PRIHODA HRVATSKIH TELEKOMUNIKACIJA d.d. U NEPOKRETNOSTI MREŽI U 2001. I 2000. G.....	15
5. ZAKLJUČCI	24

1. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak kojim se zadužuje Ministarstvo gospodarstva da izradi **analizu pojedinačnih telefonskih računa, na određenom uzorku, za kolovoz, rujan i listopad 2001. godine, uspoređujući iznose računa po staroj i novoj tarifi, te analizu utjecaja promjene tarife na ukupni prihod i dobit Hrvatskih telekomunikacija.**

U skladu sa spomenutim Zaključkom analiza je izrađena na temelju određenog uzorka stvarnih računa privatnih i poslovnih korisnika telekomunikacijskih usluga, te se stoga dobiveni rezultati u određenoj mjeri razlikuju od rezultata dobivenih izradom simulacije teorijskog modela prosječnog računa po novom i po starom tarifnom sustavu za privatne i poslovne korisnike, a koji su prikazani u prethodnoj analizi izrađenoj neposredno nakon stupanja na snagu novog tarifnog sustava.

Ministarstvo gospodarstva nije bilo u mogućnosti osigurati reprezentativan uzorak, te je ova analiza izrađena na temelju uzorka dobivenog od Hrvatskih telekomunikacija. Uzorak obuhvaća 5.005 privatnih i 999 poslovnih korisnika telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži za navedeno razdoblje. Prikazani rezultati analize odnose na privatne i poslovne korisnike telekomunikacijskih usluga obuhvaćene ovim uzorkom, a s obzirom da se ne radi o reprezentativnom uzorku dobivene rezultati se ne mogu projicirati na cijelu populaciju.

Istim Zaključkom Vlade Republike Hrvatske zadužuju se Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske i Hrvatski zavod za telekomunikacije da, u roku od 7 dana, Vladi Republike Hrvatske dostave očitovanje o tome da li je Odluka o izmjenama cjenika u nepokretnoj telefonskoj usluzi, objavljena u Narodnim novinama 31. srpnja 2001. godine, u skladu s odredbama članka 39. stavka 2. Zakona o telekomunikacijama, te o odgovornosti za eventualnu nesuglasnost sa Zakonom.

Temeljem navedenog Zaključka izrađeno je izvješće s pravnim mišljenjem, Klasa: 943-01/00-01/345, Urbroj: 526-01-01-03 od 02. listopada 2001. godine koje je dostavljeno Vladi Republike Hrvatske.

2. UVOĐENJE NOVOG TARIFNOG SUSTAVA - RAZLOZI I UČINCI

Vlada Republike Hrvatske dana 26. srpnja 2001. godine donijela je **Odluku kojom odobrava sklapanje Ugovora o izmjeni Ugovora o koncesiji od 22. rujna 1999. godine sklopljenog između Vlade i Hrvatskih telekomunikacija d.d.**

Dana 30. srpnja 2001. godine sklopljen je navedeni ugovor u koji je uključena nova tarifna struktura HT d.d.-a u nepokretnoj mreži s primjenom od **1. kolovoza 2001. godine.**

U Narodnim novinama broj 69 od **31. srpnja 2001.** godine Objavom broj: P-1-132-24655-6 od 27. srpnja 2001. godine objavljena je **Odluka o izmjenama cjenika u nepokretnoj telefonskoj usluzi.**

Dana 01. kolovoza 2001. godine Hrvatske telekomunikacije počele su primjenjivati novi tarifni sustav čije su temeljne značajke transparentnost, odnosno mogućnost potpune kontrole telefonskog računa od strane korisnika.

Glavni ciljevi koji su se htjeli postići uvođenjem novog tarifnog sustava su:

- priprema za deregulaciju tržišta
- omogućavanje renumeracije i stvaranje jedinstvene numeracijske strukture na nacionalnoj razini (ključno za deregulaciju jer omogućuje prenosivost broja)
- usklađivanje sa standardima Europske Unije
- pojednostavljivanje i veća transparentnost tarifnog modela kroz minutno tarifiranje
- uvođenje tarifnog sustava usklađenog sa zahtjevima razvojne nadgradnje fiksne mreže u temeljnu informacijsku mrežu koja će osigurati život i rad u uvjetima informacijskog gospodarstva i internetskog okruženja

Promjene u odnosu na tarifni sustav koji je vrijedio do 01. kolovoza 2001. godine su sljedeće:

- obračunska jedinica je minuta, a ne impuls;
- Hrvatska je postala jedna zona, tj. nema razlike između županijskih i lokalnih poziva;
- postoje dvije vremenske zone (07-19 h i 19-07h) tj. ukinute su tri dosadašnje zone (07-16 h, 16-22 h, 22-07 h);
- za međunarodne pozive ista cijena od 0-24 h umjesto dvije vremenske zone s različitim cijenama,

kako je i prikazano u sljedećoj tablici:

	Stari tarifni sustav	Novi tarifni sustav
Obračunska jedinica	Impuls	Minuta
Cijena obračunske jedinice	Impuls = 0,22 kn	Min = 0,23 kn 07-19 h Min = 0,115 kn 19-07 i nedjeljom i blagdanom
Vrijeme razgovora koje obuhvaća obračunska jedinica	- lokalni pozivi - međuzupanijski p. - međunarodni poz. - pozivi na mobilnu mrežu	3 ili 4 ili 6 min 36 ili 48 ili 72 sek 15 sekundi 15 sekundi
		1 minuta 1 minuta 15 sekundi 15 sekundi

Lokalni promet		1 impuls = 0,22 kn	
Vremenska razdoblja	- 07-16 h	1 impuls = 3 min	1 min = 0,23 kn
	- 16-19 h	1 impuls = 4 min	1 min = 0,23 kn
	- 19-22 h	1 impuls = 4 min	1 min = 0,115 kn
	- 22-07 h te nedjeljom i blagdanom	1 impuls = 6 min	1 min = 0,115 kn

Međuzupanijski promet		1 impuls = 0,22 kn	
Vremenska razdoblja	- 07-16 h	1 impuls = 36 sek	1 min = 0,23 kn
	- 16-19 h	1 impuls = 48 sek	1 min = 0,23 kn
	- 19-22 h	1 impuls = 48 sek	1 min = 0,115 kn
	- 22-07 h te nedjeljom i blagdanom	1 impuls = 72 sek	1 min = 0,115 kn

Međunarodni promet			
Vremenska razdoblja	- 07-19 h	1 min = 3,62-9,78 kn	1 min = 1,85-7,00 kn
	BiH	1 min = 1,80 kn	1 min = 1,85 kn
	- 19-07 h te nedjeljom i blagdanom	1 min = 2,71-7,33 kn	1 min = 1,85-7,00 kn
	BiH	1 min = 1,35 kn	1 min = 1,85

U međunarodnom prometu cijena minute razgovora različita je za pojedine zemlje koje su svrstane u 4 zone i petu zonu koja se odnosila na Bosnu i Hercegovinu po starom tarifnom sustavu, odnosno 4 zona po novom tarifnom sustavu. Minuta razgovora s Bosnom i Hercegovinom po starom tarifnom sustavu iznosila je 1,80 kn ako je razgovor obavljen u vremenskom razdoblju od 07 do 19h, odnosno 1,35 kn ako je razgovor obavljen od 19 do 07 h, te nedjeljom i blagdanom, a po novom tarifnom sustavu cijena razgovora u trajanju od jedne minute je 1,85 kuna, bez obzira na to u koje doba dana se telefonira.

Promjene u odnosu na promet prema pokretnoj mreži i Ht-hinetu su slijedeće:

**Promet prema
pokretnoj mreži (GSM)
- 098 i 091**

Vremenska razdoblja	- 07-16 h	1 min = 1,60 kn	1 min = 1,60 kn
	- 16-19 h	1 min = 1,20 kn	1 min = 1,60 kn
	- 19-22 h	1 min = 1,20 kn	1 min = 0,80 kn
	- 22-07 h te nedjeljom i blagdanom	1 min = 0,80 kn	1 min = 0,80 kn

HThinet

Vremenska razdoblja	- 07-16 h	6,60 kn/h ili 79,00 kn + 4,40 kn/h	9,00 kn/h ili 39,00 kn+6,00 kn/h ili 79,00 kn+3,00 kn/h
	- 16-19 h	6,60 kn/h ili 79,00 kn + 3,30 kn/h	9,00 kn/h ili 39,00 kn+6,00 kn/h ili 79,00 kn+3,00 kn/h
	- 19-22 h	6,60 kn/h ili 79,00 kn + 3,30 kn/h	4,50 kn/h ili 39,00 kn+3,00 kn/h ili 79,00 kn+1,50 kn/h
	- 22-07 h te nedjeljom i blagdanom	4,40 kn/h ili 79,00 kn + 2,20 kn/h	4,50 kn/h ili 39,00 kn+3,00 kn/h ili 79,00 kn+1,50 kn/h

- Pored promjena u načinu obračuna telefonskih usluga u nepokretnoj mreži primjenom novog tarifnog sustava promijenjen je i **iznos visine pretplate** koja je sastavni dio cijene pojedine telekomunikacijske usluge i ne može se izdvojeno promatrati, već zajedno s cijenom priključka i cijenom ostvarenog prometa. Primjenom novog tarifnog sustava povećana je visina pretplate sa 40,00 kuna, koju je plaćalo 84% od ukupnog broja pretplatnika, na 60,00 kuna (povećanje 50%), dok je istovremeno smanjena pretplata od 70,00 kuna, koju je plaćalo 16% korisnika, na 60,00 kuna (sniženje 14,3%). Za drugu i treću pretplatničku liniju uvedena je pretplata od 39,00 kuna, dok u prijašnjem tarifnom sustavu takva mogućnost nije postojala.

Za poslovne korisnike visina pretplate iznosi 70,00 kuna, te se primjenom novog tarifnog sustava nije promijenila.

- Nadalje, u starom tarifnom sustavu u visini iznosa pretplate bila je uključena **moгуćnost besplatnog korištenja telekomunikacijskih usluga**, tj. bonusa u iznosu od 20,00 kuna. U novom sustavu, na prijedlog i preporuku Vlade Republike Hrvatske Hrvatske telekomunikacije su u iznos pretplate za privatne korisnike uključili bonus od 10,00 kuna besplatnih odlaznih telefonskih poziva u nepokretnoj mreži na rok važenja od 9 mjeseci od početka primjene, odnosno od 01. kolovoza 2001. godine. Time je zadovoljena potreba za nužnom dostupnošću telefonske usluge socijalno najugroženijim pretplatnicima.

U nastavku se daje prikaz mogućnosti korištenja telefonskih usluga unutar ponuđenog bonusa po starom i novom tarifnom sustavu, a radi jednostavnije usporedbe kao primjer prikazivanja utjecaja smanjenja bonusa na mogućnost korištenja telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži uzeti su samo lokalni pozivi po starom tarifnom sustavu, odnosno nacionalni (lokalni i međuzupanijski pozivi) po novom tarifnom sustavu.

	Stari tarifni sustav (<u>20 kuna bonus</u>)	Novi tarifni sustav (<u>10 kuna bonus</u>)
Pretpostavke:	Broj lokalnih razgovora	Broj lokalnih i međuzupanijskih razgovora
razgovori u trajanju do ≤ 1 minutu	90 razgovora	43 razgovora (07-19 h) ili 86 razgovora (19-07 h te nedjeljom i blagdanom)
razgovori u trajanju >1 min do ≤ 2 min	90 razgovora	21 razgovor (07-19 h) ili 43 razgovora (19-07 h te nedjeljom i blagdanom)
razgovori u trajanju > 2 min do ≤ 3 min	90 razgovora	14 razgovora (07-19 h) ili 29 razgovora (19-07 h te nedjeljom i blagdanom)

razgovori u trajanju > 3 min do ≤ 4 min	45 razgovora (07-16 h) ili 90 razgovora (16-22 h) ili 90 razgovora (22-07 h te nedjeljom i blagdanom	10 razgovora (07-19 h) ili 21 razgovor (19-07 h te nedjeljom i blagdanom)
razgovori u trajanju > 4 min do ≤ 5 min	45 razgovora (07-16 h) ili 45 razgovora (07-16 h) ili 90 razgovora (22-07 h te nedjeljom i blagdanom	8 razgovora (07-19 h) ili 17 razgovora (19-07 h te nedjeljom i blagdanom)

i ostale mogućnosti
ovisno o duljini trajanja razgovora.

Iz prikazanog uočljivo je, pored činjenice da je raniji sustav omogućavao veći broj razgovora u lokalnoj mreži, također i da o navikama korisnika, odnosno vremenskom trajanju svakog pojedinog razgovora, kao i vremenskom intervalu u kojem je razgovor obavljan, ovisi koliki se broj telefonskih razgovora, odnosno minuta razgovora dobiva u okviru iznosa odobrenog bonusa.

- Uz novi tarifni sustav uveden je izmijenjeni i **osuvremenjeni račun za telekomunikacijske usluge** koji sadrži sve potrošaču potrebne elemente za praćenje troškova korištenja telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži.
- **Mogućnost dobivanja detaljiziranog ispisa** svih poziva na kojima se temelji ispostavljeni račun u nepokretnoj mreži postojala je i prije primjene novog tarifnog sustava. Međutim, tek uvođenjem novog koncepta tarifiranja detaljizirani ispis se dobiva bez naknade, dok se po dosadašnjem sustavu takav ispis naplaćivao 16,00 kuna za privatne, odnosno 36,00 kuna za poslovne korisnike.

3. USPOREDBA RAČUNA 5.005 PRIVATNIH I 999 POSLOVNIH KORISNIKA TELEFONSKIH USLUGA PO STAROM I NOVOM TARIFNOM SUSTAVU

Temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske Ministarstvo gospodarstva zaduženo je za izradu analize pojedinačnih telefonskih računa za mjesec kolovoz, rujan i listopad 2001. godine na određenom uzorku.

Analiziran je uzorak kojim su obuhvaćeni telefonski računi 5.005 privatnih korisnika i 999 poslovnih korisnika za mjesec kolovoz, rujan i listopad 2001. godine. Uzorak je odabran od strane Hrvatskih telekomunikacija d.d. koje su pri odabiru posebnu pozornost obraćali slučajnosti, pa je odabir proveden kako slijedi:

- od svih korisnika u bazi podataka, odabrali su one koji su bili korisnici fiksne mreže od lipnja 2000. godine (uglavnom svi);
- prema visini računa u lipnju 2001. godine, korisnike su podijelili u kategorije od po 20,00 kn od 0,00 do 400,00 kn, zatim po 50,00 kn od 400,00 do 1.000,00 kn, po 500,00 kn od 1.000,00 do 2.000,00 kn, i preko 2.000,00 kn. Iznosi nisu sadržavali troškove nepovezane s prometom i mjesečnom naknadom, kao što su jednokratni troškovi preseljenja ili privremenog isključenja, ili kamate, niti PDV (jer se PDV obračunava na sve usluge);
- prema ovako dobivenoj distribuciji, slučajnim uzorkom odabra li su potreban broj korisnika u svakom razredu, te je po mišljenju Hrvatskih telekomunikacija krivulja distribucije računa reprezentativnog uzorka identična krivulji distribucije svih korisnika.

Kao referentni mjesec odabrali su lipanj 2001. godine, a usporedbe su proveli od mjeseca kolovoza do mjeseca listopada 2001. godine. Podatci dobiveni od strane Hrvatskih telekomunikacija d.d., zbog zaštite tajnosti podataka, su bez imena i prezimena, odnosno naziva tvrtke korisnika telekomunikacijskih usluga, a sadržavaju podatke o: **prometu, pretplati, ostalom, popustu, PDV-u, te ukupni iznos pojedinačnog računa.**

Iz analize podataka tog uzorka vidljivo je da većina poslovnih korisnika ima pretplatu 70,00 kuna i nema ostalih troškova i popusta, dok većina privatnih korisnika ima pretplatu 60,00 kuna, ostalih troškova nema i ima popust 10,00 kuna.

ANALIZA PODATAKA ODABRANOG UZORKA PREMA NOVOM TARIFNOM SUSTAVU

TABLICA BROJ 1.

KORISNICI	KOLOVOZ		RUJAN		LISTOPAD	
	BROJ	POSTOTAK	BROJ	POSTOTAK	BROJ	POSTOTAK
1	2	3	4	5	6	7
5.005 PRIVATNIH KORISNIKA						
PRETPLATA 60,00 KN	4.584	91,6	4.533	90,57	4.468	89,3
OSTALO 0,00 KN	4.851	96,9	4.845	96,80	4.808	96,1
POPUST 10,00 KN	4.304	86,0	4.281	85,53	4.224	84,4
999 POSLOVNIH KORISNIKA						
PRETPLATA 70,00 KN	970	97,1	956	95,70	956	95,7
OSTALO 0,00 KN	937	93,8	921	92,19	920	92,1
POPUST 0,00 KN	964	96,5	964	96,50	964	96,5

Izvor: Hrvatske telekomunikacije, obrada Državni zavod za statistiku

Na tako odabranom uzorku, (po mišljenju Hrvatskih telekomunikacija - reprezentativnom uzorku), izvršena je usporedba na način da je stvarno ostvareni promet korištenja telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži u navedenim mjesecima obračunat i po starom i po novom tarifnom sustavu. Tako dobiveni iznosi računa uspoređeni su, te je iskazana razlika između obračuna po novom tarifnom sustavu u odnosu na iznos računa koji bi se dobio da je isti obračunat po starom tarifnom sustavu.

Navedene usporedbe prikazane su u Tablici broj 2. u kojoj su navedeni prosječni telefonski računi obračunati po starom tarifnom sustavu za privatne i poslovne korisnike, kao i prosječni telefonski računi obračunati po novom tarifnom sustavu, te je iskazana razlika između istih.

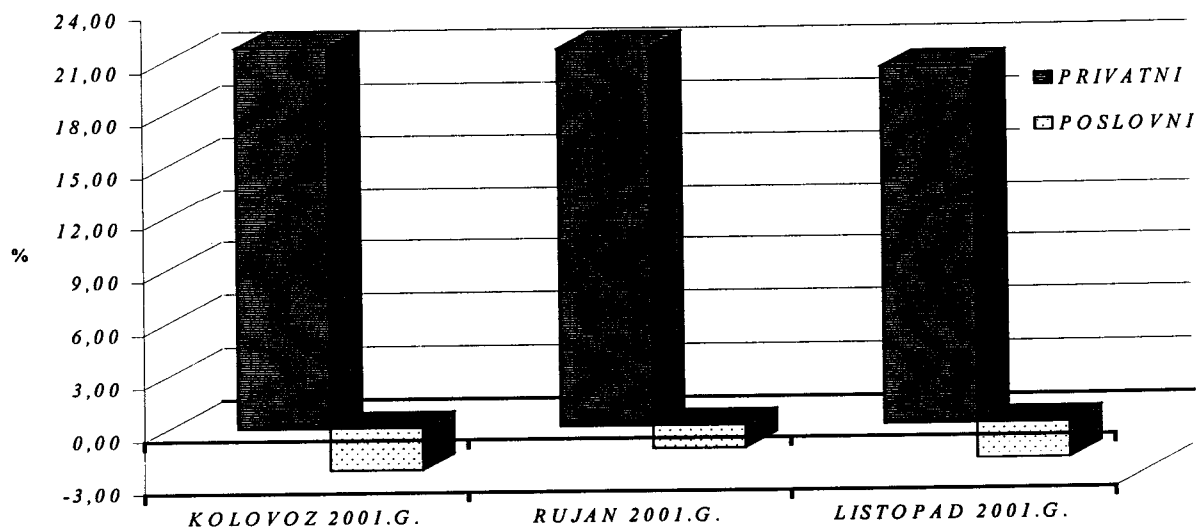
Iz prikazanih usporedbi računa u Tablici broj 2. je razvidno da je prosječan račun za korištenje telekomunikacijskih usluga obračunat primjenom novog tarifnog sustava u mjesecu kolovozu za svih **5.005 privatnih korisnika** viši u prosjeku za 21,7% u odnosu na prosječan račun u mjesecu kolovozu obračunat po starom tarifnom sustavu. U mjesecu rujnu 2001. godine za isti uzorak prosječni telefonski račun obračunat po novom tarifnom sustavu viši je za 21,5%, a u mjesecu listopadu 2001. godine viši je za 20,3% u odnosu na iznose prosječnih računa obračunatih po starom tarifnom sustavu.

**PRIKAZ PROSJEČNOG RAČUNA 5.005 PRIVATNIH I 999. POSLOVNIH KORISNIKA
PO NOVOM I PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU**

TABLICA BROJ 2.

2001. GODINA	IZNOS PROSJEČNOG RAČUNA			INDEKS (3/2)
	OBRAČUN PO STAROM SUSTAVU	OBRAČUN PO NOVOM SUSTAVU	RAZLIKA	
1	2	3	4	5
5.005 PRIVATNIH KORISNIKA				
KOLOVOZ	145,08	176,54	31,46	121,7
RUJAN	154,46	187,67	33,21	121,5
LISTOPAD	162,98	196,03	33,05	120,3
999 POSLOVNIH KORISNIKA				
KOLOVOZ	451,19	440,55	-10,64	97,6
RUJAN	475,36	469,00	-6,36	98,7
LISTOPAD	507,85	497,86	-9,99	98,0

**STOPE PROMJENA IZNOSA PROSJEČNOG TELEFONSKOG RAČUNA 5.005 PRIVATNIH I
999 POSLOVNIH KORISNIKA OBRAČUNATOG PO NOVOM TARIFNOM SUSTAVU U
ODNOSU NA IZNOS ISTOG OBRAČUNATOG PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU**

**USPOREDBA RAČUNA PRIVATNIH KORISNIKA PO NOVOM I PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU
ZA KOLOVOZ, RUJAN I LISTOPAD 2001. GODINE**

TABLICA BROJ 2.A

KORISNI ČKI RAZRED UZORKA	KOLOVOZ 2001. GODINE						RUJAN 2001. GODINE						LISTOPAD 2001. GODINE					
	IZNOSI RAČUNA PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU	BROJ RAČU NA	STARI SUSTAV	NOVI SUSTAV	RAZLIKA	IND EKS	IZNOSI RAČUNA PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU	BROJ RAČU NA	STARI SUSTAV	NOVI SUSTAV	RAZLIKA	IND EKS	IZNOSI RAČUNA PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU	BROJ RAČU NA	STARI SUSTAV	NOVI SUSTAV	RAZLIKA	IND EKS
	kn		kn	kn	kn	(5/4)	kn		kn	kn	kn	(11/10)	kn		kn	kn	kn	(17/16)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
-25 %	-61,00	1.246	62.343,00	105.286,65	42.943,65	168,9	-63,40	1.247	63.085,87	106.945,63	43.859,76	169,5	-64,30	1.247	63.237,94	105.647,88	42.409,94	167,1
25-50 %	61,01-99,00	1.262	101.694,95	146.074,96	44.380,01	143,6	63,41-104,20	1.253	104.844,42	148.359,38	43.514,96	141,5	64,31-108,70	1.255	107.983,38	153.899,94	45.916,56	142,5
50-75%	99,01-170,00	1.243	161.466,51	207.300,98	45.834,47	128,4	104,21-185,00	1.251	173.916,53	225.478,44	51.561,91	129,6	108,71-195,00	1.250	183.152,40	235.029,14	51.876,74	128,3
75-100 %	170,01-	1.254	400.650,76	424.913,33	24.262,57	106,1	185,01-	1.254	431.207,47	458.514,80	27.307,33	106,3	195,01-	1.253	461.332,59	486.559,74	25.227,15	105,5
UKUPNO:		5.005	726.155,22	883.575,92	157.420,70	121,7	UKUPNO:	5.005	773.054,29	939.298,25	166.243,96	121,5	UKUPNO:	5.005	815.706,31	981.136,70	165.430,39	120,3

**USPOREDBA RAČUNA POSLOVNIH KORISNIKA PO NOVOM I PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU
ZA KOLOVOZ, RUJAN I LISTOPAD 2001. GODINE**

TABLICA BROJ 2.B.

KORISNI ČKI RAZRED UZORKA	KOLOVOZ 2001. GODINE						RUJAN 2001. GODINE						LISTOPAD 2001. GODINE					
	IZNOSI RAČUNA PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU	BROJ RAČU NA	STARI SUSTAV	NOVI SUSTAV	RAZLIKA	IND EKS	IZNOSI RAČUNA PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU	BROJ RAČU NA	STARI SUSTAV	NOVI SUSTAV	RAZLIKA	IND EKS	IZNOSI RAČUNA PO STAROM TARIFNOM SUSTAVU	BROJ RAČU NA	STARI SUSTAV	NOVI SUSTAV	RAZLIKA	IND EKS
	kn		kn	kn	kn	(5/4)	kn		kn	kn	kn	(11/10)	kn		kn	kn	kn	(17/16)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
-25 %	-134,00	251	24.375,07	25.942,60	1.567,53	106,4	-147,00	250	25.348,21	26.896,18	1.547,97	106,1	-143,00	254	25.606,04	26.686,07	1.080,03	104,2
25-50 %	134,01-250,00	249	46.075,31	50.585,05	4.509,74	109,8	147,01-286,00	250	52.680,29	57.928,33	5.248,04	110,0	143,01-293,00	245	51.514,30	56.521,25	5.006,95	109,7
50-75%	250,01-490,00	250	88.137,71	92.817,48	4.679,77	105,3	286,01-543,00	250	97.984,68	103.697,00	5.712,32	105,8	293,01-589,00	249	104.305,63	112.142,19	7.836,56	107,5
75-100%	490,01-	249	292.154,95	270.766,17	-21.388,78	92,7	543,01-	249	298.878,47	280.012,95	-18.865,52	93,7	589,01	251	325.917,98	302.012,51	-23.905,47	92,7
UKUPNO:		999	450.743,04	440.111,30	-10.631,74	97,6	UKUPNO:	999	474.891,65	468.534,46	-6.357,19	98,7	UKUPNO:	999	507.343,95	497.362,02	-9.981,93	98,0

Međutim, bitno je istaknuti da je najveće povećanje iznosa računa obračunatih po novom tarifnom sustavu kod privatnih korisnika koji su plaćali pretplatu od 40,00 kn, a uz to su ostvarivali mali promet telekomunikacijskih usluga, iz razloga što na visinu takvih računa najviše utječe povećanje pretplate s 40,00 kuna po starom tarifnom sustavu na 60,00 kuna po novom tarifnom sustavu, kao i smanjenje bonusa s 20,00 kuna na 10,00 kuna po novom sustavu.

Među takvim privatnim korisnicima najviše je onih koji mjesečno ne ostvare ni kunu prometa (između 3% i 5% korisnika, ovisno o sezoni), a uglavnom se radi o vikend stanovima ili kućama, dakle o drugom telefonskom priključku, te je istima iznos računa povećan za 50% na račun mjesečne pretplate ili smanjen za 17%, ako im je mjesečna pretplata iznosila 70,00 kuna. Novi tarifni sustav omogućuje takvim privatnim korisnicima snižene mjesečne naknade od 39,00 kuna.

Isto tako, ima dosta korisnika koji su imali, a i dalje imaju povlaštenu mjesečnu pretplatu, a to se posebno odnosi na branitelje i invalide.

Što su računi viši, to su povećanja primjenom novog tarifnog sustava manja, zbog manjeg utjecaja izvršenog povećanja pretplate (za 50% za one pretplatnike koji su plaćali pretplatu 40,00 kuna), a daleko većeg utjecaja smanjenja cijena minute razgovora međuzupanijskih i međunarodnih poziva, za one korisnike koji u strukturi računa imaju međuzupanijske ili međunarodne pozive.

Usporedba telefonskih računa na odabranom uzorku od **999 poslovnih korisnika** za mjesec kolovoz, rujan i listopad 2001. godine pokazuje da je prosječni iznos računa obračunatih po novom tarifnom sustavu manji u odnosu na prosječni iznos računa obračunatih po starom tarifnom sustavu, i to u mjesecu kolovozu za 2,4%, u mjesecu rujnu za 1,3%, dok je u mjesecu listopadu manji za 2,0%.

Smanjenje cijena međuzupanijskih i međunarodnih poziva primjenom novog tarifnog sustava utječe na smanjenje rashoda poslovanja za poslovne korisnike telekomunikacijskih usluga, čime se otvara i mogućnost daljnjeg razvoja poduzetništva i ulaganja u nove investicije.

Osim toga, novim načinom obračunavanja međuzupanijskih poziva kojim se postiže niža cijena istih, ostvaruje se bolja povezanost između županija, kao i njihova povezanost sa Zagrebom kao administrativnim, političkim i gospodarskim središtem, uz manje troškove, dok se prijašnjim tarifnim sustavom još više pridonosilo izoliranosti i daljnjem zaostajanju pojedinih regija Republike Hrvatske.

Smanjenje cijena međudržavnih poziva utječe na bolju povezanost Republike Hrvatske sa svijetom.

Državni zavod za statistiku također je izradio analizu istog uzorka privatnih i poslovnih korisnika korištenjem SAS System softwera, te u zaključku dostavljene "Analize podataka o telefonskim računima privatnih i poslovnih korisnika" navode da je zabilježen porast prosječnog iznosa telefonskog računa za privatne korisnike prema novom tarifnom sustavu za oko 20%, uz polagani trend pada porasta, a kao mogući razlog

za to navode promjene navika u skladu s novim tarifnim sustavom. Promjena za poslovne korisnike kroz tri promatrana mjeseca je mala i otprilike jednaka (od -1,3% do -2,4%). Nadalje, Državni zavod za statistiku navodi da budući iznos telefonskog računa ovisi i o udjelu unutaržupanijskih, međužupanijskih i međudržavnih poziva, te poziva s nepokretne na pokretnu mrežu u ukupnom broju poziva, a isto tako o vremenu poziva u tijeku dana, analizu bi bilo moguće detaljnije provesti kada bi bilo moguće klasificirati korisnike nekim od tih obilježja, ali kako promjena uključuje i promjenu s impulsnog na minutni sustav, to bi bila složena analiza, za čiju izradu je potrebno detaljno poznavanje problematike.

U istoj Analizi Državni zavod za statistiku navodi da ukoliko je primijenjen stratificirani nacrt uzorkovanja s jednostavnim slučajnim uzorkovanjem unutar stratuma, tada su navedeni postotci prosječne promjene iznosa računa ujedno i procjene za cijelu populaciju. Međutim, budući da se radi o procjenama, one imaju svoju standardnu grešku. Te greške bilo bi moguće izračunati kada bi bilo poznato kojem stratumu koja jedinica u uzorku pripada i kada bi bile poznate veličine stratuma.

4. PREGLED OSTVARENOG UKUPNOG PRIHODA HRVATSKIH TELEKOMUNIKACIJA d.d. U NEPOKRETNJOJ MREŽI U 2001. I 2000. G.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske zaduženo je Ministarstvo gospodarstva da izradi analizu utjecaja promjene tarife na ukupni prihod i dobit Hrvatskih telekomunikacija.

U tablici broj 3. prikazano je kretanje ukupnog ostvarenog prihoda u 2001. godini kada je od mjeseca siječnja do mjeseca srpnja primjenjivan stari tarifni sustav za obračun prometa, osim dijela računa za mjesec srpanj koji se odnosi na pretplatu za mjesec kolovoz koja je obračunata po novom sustavu, dok je od mjeseca kolovoza do mjeseca prosinca primjenjivan novi tarifni sustav, te ukupno ostvarenog prihoda u 2000. godini kada je primjenjivan stari tarifni sustav sa osnove korištenja telekomunikacijskih usluga privatnih i poslovnih korisnika u nepokretnoj mreži.

Iz tablice i grafičkog prikaza razvidno je da je u mjesecu kolovozu 2001. godine, kada je započet obračun ostvarenog prometa po novom tarifnom sustavu, ukupni prihod veći za 11,7% u odnosu na mjesec kolovoz prethodne godine. U mjesecu rujnu 2001. godine ukupni prihod veći je za 8,6% u odnosu na mjesec rujan 2000. godine, u mjesecu listopadu 2001. godine ukupni prihod veći je za 19,7% u odnosu na mjesec listopad prethodne godine, u mjesecu studenom ukupni prihod veći je za 11,7% u odnosu na ukupni prihod u mjesecu studenom prethodne godine, dok je u mjesecu prosincu ukupni prihod veći za 18,7% u odnosu na ukupni prihod u mjesecu prosincu prethodne godine.

Isto tako, iz prikazanih podataka razvidno je da je prihod ostvaren i u mjesecu srpnju 2001. godine, kada je promet obračunat po starom tarifnom sustavu, uz povećanu

pretplatu, veći za 16,9% od prihoda ostvarenog u mjesecu srpnju 2000. godine. Kada bi izuzeli povećanu pretplatu, odnosno kada bi pretpostavili da je pretplata ostala na istom nivou, te gledali samo utjecaj prometa, u tom slučaju povećanje prihoda u srpnju 2001. u odnosu na srpanj 2000. godine bilo bi 11,6%.

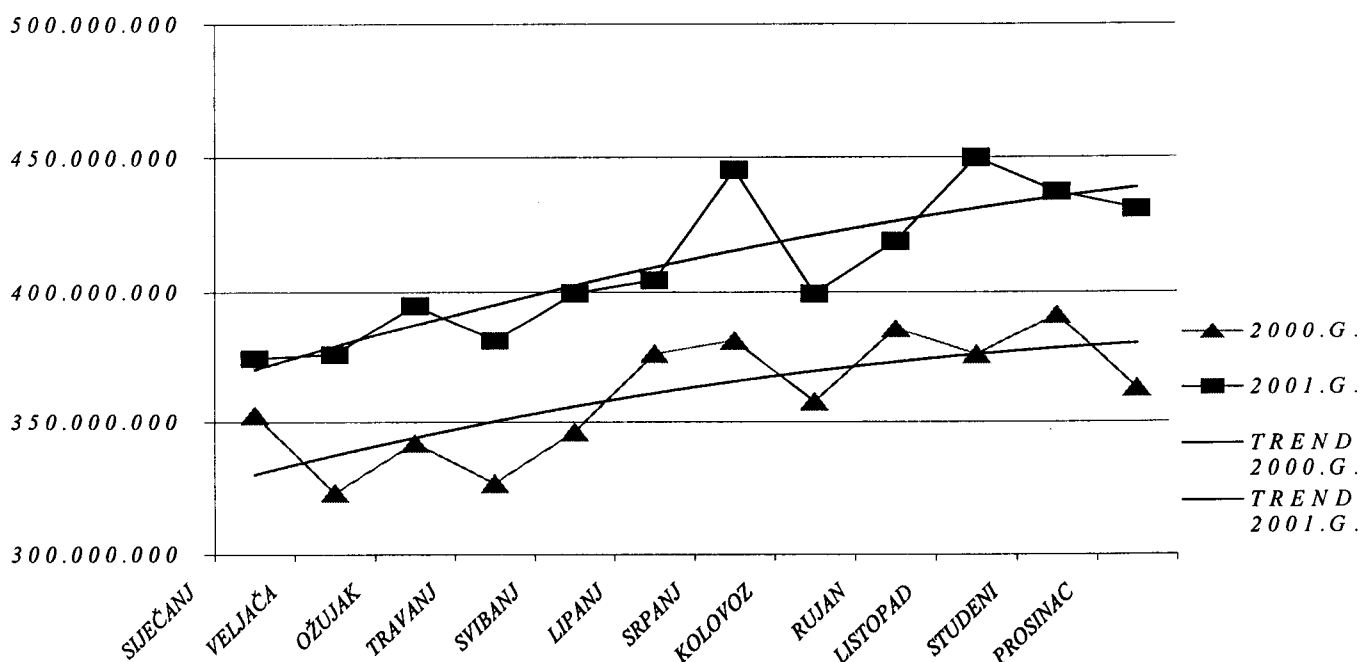
Međutim, također je razvidno da je i u ostalim mjesecima 2001. godine kada je primjenjivan stari tarifni sustav ukupni prihod veći u odnosu na iste mjesece 2000. godine. Tako je ukupni prihod veći u siječnju 2001. g. za 6,2%, u veljači za 16,3%, u ožujku 15,6%, u travnju 16,7%, u svibnju 15,5%, te u lipnju 7,5% u odnosu na iste mjesece 2000. godine.

U razdoblju od siječnja do lipnja 2001. godine, kada je primjenjivan stari tarifni sustav, ukupni prihod ostvaren u tom razdoblju veći je za 12,8% u odnosu na ostvareni ukupni prihod u istom razdoblju 2000. godine. Dok je u razdoblju srpanj-prosinac 2001. godine, kada je primjenjivan novi tarifni sustav, osim srpnja kad je samo primijenjena nova pretplata, ostvareni ukupni prihod veći za 14,5% u odnosu na ostvareni ukupni prihod u istom razdoblju 2000. godine. Ako se izuzme mjesec srpanj kada nije primijenjen novi tarifni sustav na obračun ostvarenog prometa, već samo nova pretplata, ostvaren promet u razdoblju kolovoz-prosinac 2001. godine veći je za 14,0% u odnosu na razdoblje kolovoz-prosinac 2000. godine.

UKUPNI PRIHOD OSTVAREN U 2000.G. I 2001.G.

STARI TARIFNI SUSTAV

NOVI TARIFNI SUSTAV

PREGLED OSTVARENOG UKUPNOG PRIHODA U NEPOKRETNJOJ MREŽI U 2001. I 2000. GODINI

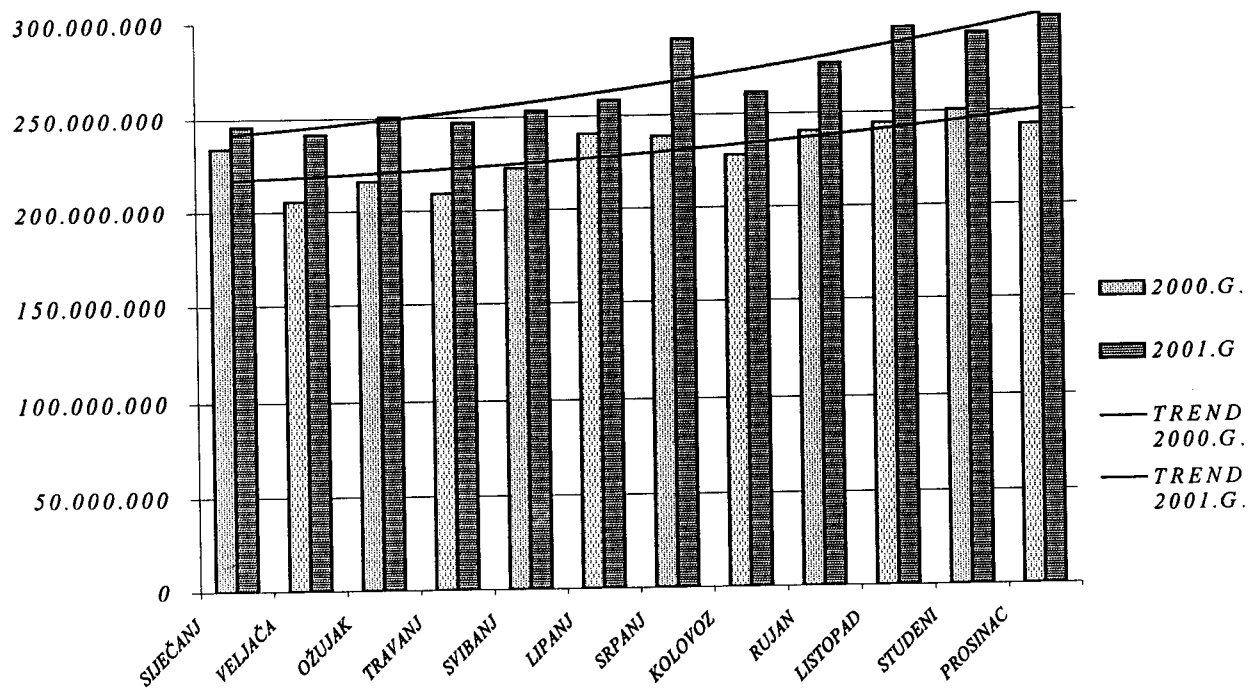
TABLICA BROJ 3.

UKUPNI PRIHOD PO MJESECIMA	OSTVARENI PRIHOD					OSTVARENI PRIHOD					INDEKS		
	2000. GODINA					2001. GODINA					(2001./2000.)		
	Privatni	Poslovni	Ukupno	Promjena iz mjeseca u mjesec	Novi tarifni sustav u odnosu na svibanj	Privatni	Poslovni	Ukupno	Promjena iz mjeseca u mjesec	Novi tarifni sustav u odnosu na svibanj	Priv.	Posl.	Ukup.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
SIJEČANJ	234.026.697	118.452.128	352.478.825	0,0		245.990.684	128.349.055	374.339.739	0,0		105,1	108,4	106,2
VELJAČA	205.550.081	117.515.663	323.065.744	91,7		241.515.472	134.315.065	375.830.537	100,4		117,5	114,3	116,3
OŽUJAK	215.856.817	125.861.689	341.718.506	105,8		250.623.577	144.293.681	394.917.258	105,1		116,1	114,6	115,6
TRAVANJ	209.095.000	117.532.552	326.627.552	95,6		247.212.292	133.886.432	381.098.724	96,5		118,2	113,9	116,7
SVIBANJ	222.336.736	123.632.708	345.969.444	105,9		252.947.811	146.630.212	399.578.023	104,8		113,8	118,6	115,5
LIPANJ	240.403.109	135.661.327	376.064.436	108,7		257.916.765	146.515.130	404.431.895	101,2		107,3	108,0	107,5
UKUPNO I-VI	1.327.268.440	738.656.067	2.065.924.507			1.496.206.601	833.989.575	2.330.196.176			112,7	112,9	112,8
SRPANJ	238.540.288	142.500.023	381.040.311	101,3		289.334.240	156.091.230	445.425.470	110,1		121,3	109,5	116,9
KOLOVOZ	227.968.469	129.657.383	357.625.852	93,9	103,4	261.144.300	138.222.799	399.367.099	89,7	99,9	114,6	106,6	111,7
RUJAN	240.493.913	145.236.477	385.730.390	107,9	111,5	276.104.365	142.943.610	419.047.975	104,9	104,9	114,8	98,4	108,6
LISTOPAD	244.170.229	131.611.092	375.781.321	97,4	108,6	293.791.376	156.062.286	449.853.662	107,4	112,6	120,3	118,6	119,7
STUDENI	250.538.698	140.753.673	391.292.371	104,1	113,1	290.526.028	146.663.068	437.189.096	97,2	109,4	116,0	104,2	111,7
PROSINAC	242.729.333	120.167.780	362.897.113	92,7	104,9	298.300.894	132.557.665	430.858.559	98,6	107,8	122,9	110,3	118,7
UKUPNO VII-XII	1.444.440.930	809.926.428	2.254.367.358			1.709.201.203	872.540.658	2.581.741.861			118,3	107,7	114,5
UKUPNO VIII-XII	1.205.900.642	667.426.405	1.873.327.047			1.419.866.963	716.449.428	2.136.316.391			117,7	107,3	114,0
SVEUKUPNO	2.771.709.370	1.548.582.495	4.320.291.865			3.205.407.804	1.706.530.233	4.911.938.037			115,6	110,2	113,7

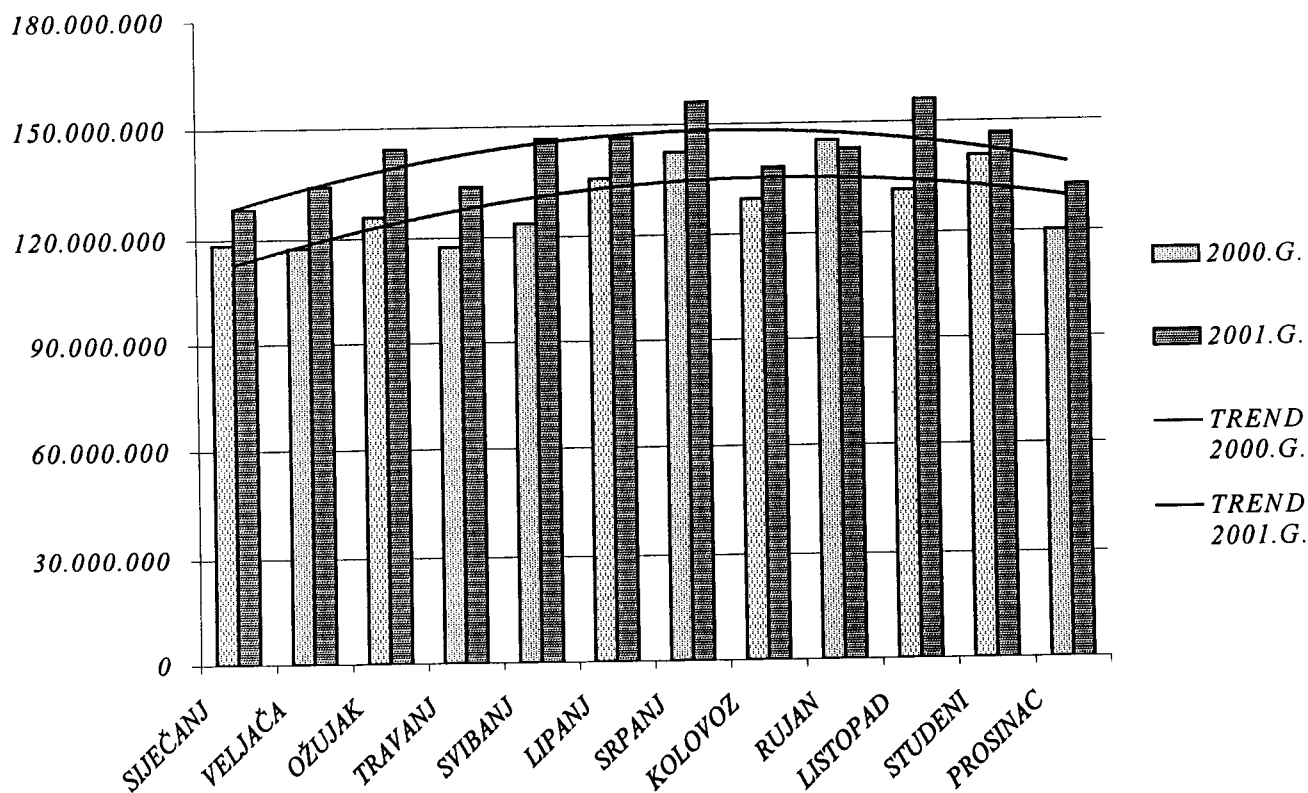
Napomena: Prihod uključuje PDV

Izvor: Hrvatske telekomunikacije d.d

PRIHOD OSTVAREN OD PRIVATNIH KORISNIKA U 2000. I 2001.G.

PRIHOD OSTVAREN OD POSLOVNIH KORISNIKA U 2000.G. I 2001.G.

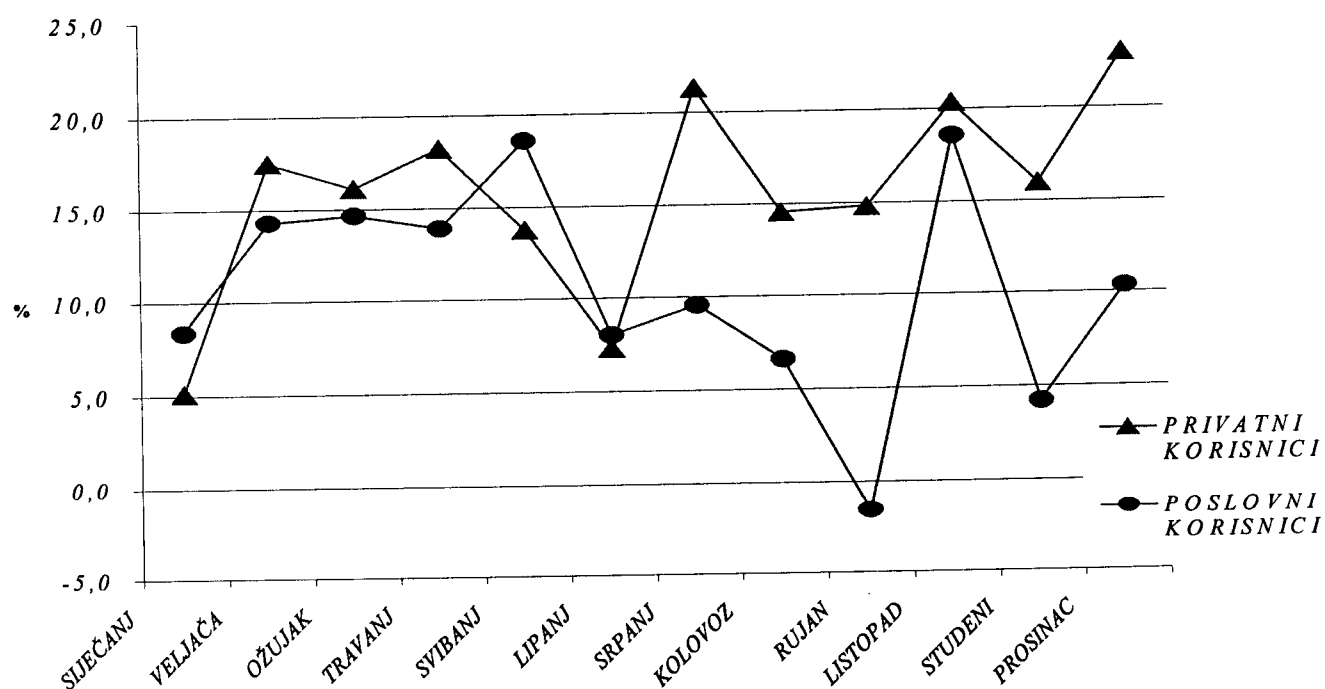

Iz grafičkog prikaza prihoda ostvarenog od privatnih i poslovnih korisnika razvidno je cjelogodišnje povećanje prihoda od privatnih korisnika s izražajnijim trendom od srpnja 2001. godine i smanjenje prihoda od poslovnih korisnika, počevši od mjeseca kolovoza 2001. godine.

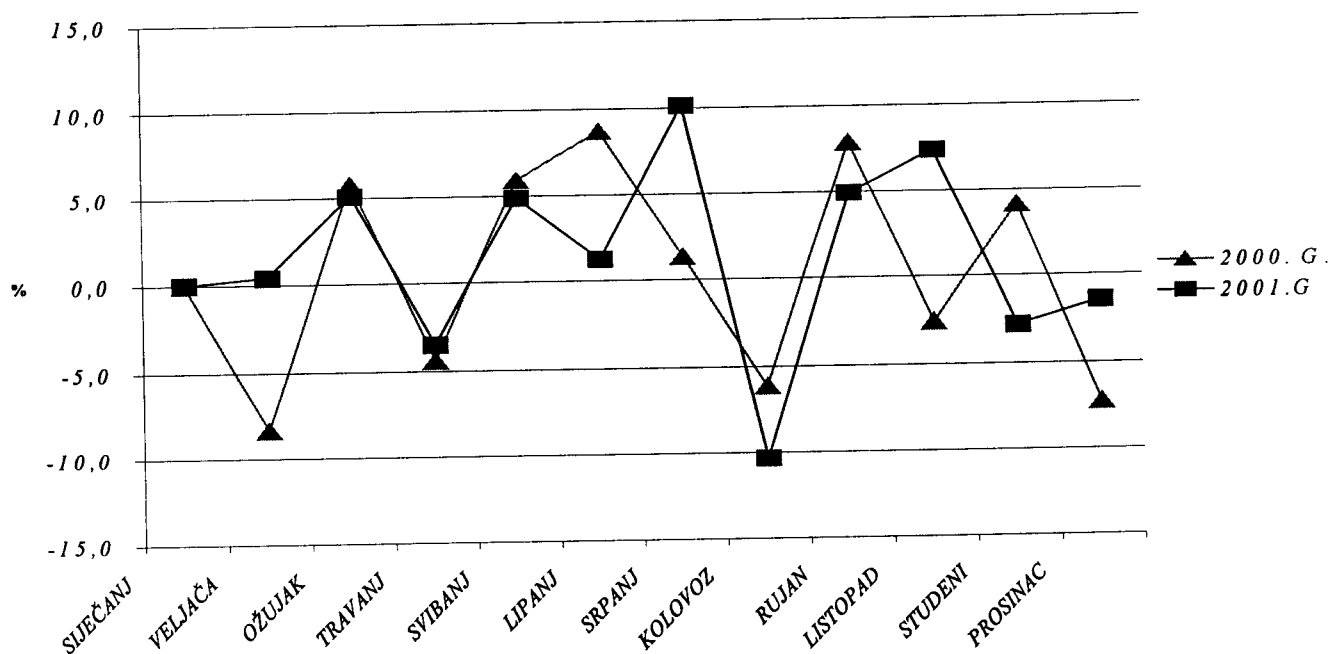
Grafički prikaz omjera ostvarenog ukupnog prihoda u 2001. godini u odnosu na 2000. godinu pokazuje trend porasta promjene u odnosu na 2000. godinu, koji je jače izražen za privatne korisnike, dok je razvidan trend pada promjene za poslovne korisnike.

Dok grafički prikaz promjena ukupnog prihoda iz mjeseca u mjesec pokazuje da su sezonski efekti podjednako utjecali na mjesečne promjene prihoda i u 2001. godini, kao i u 2000. godini.

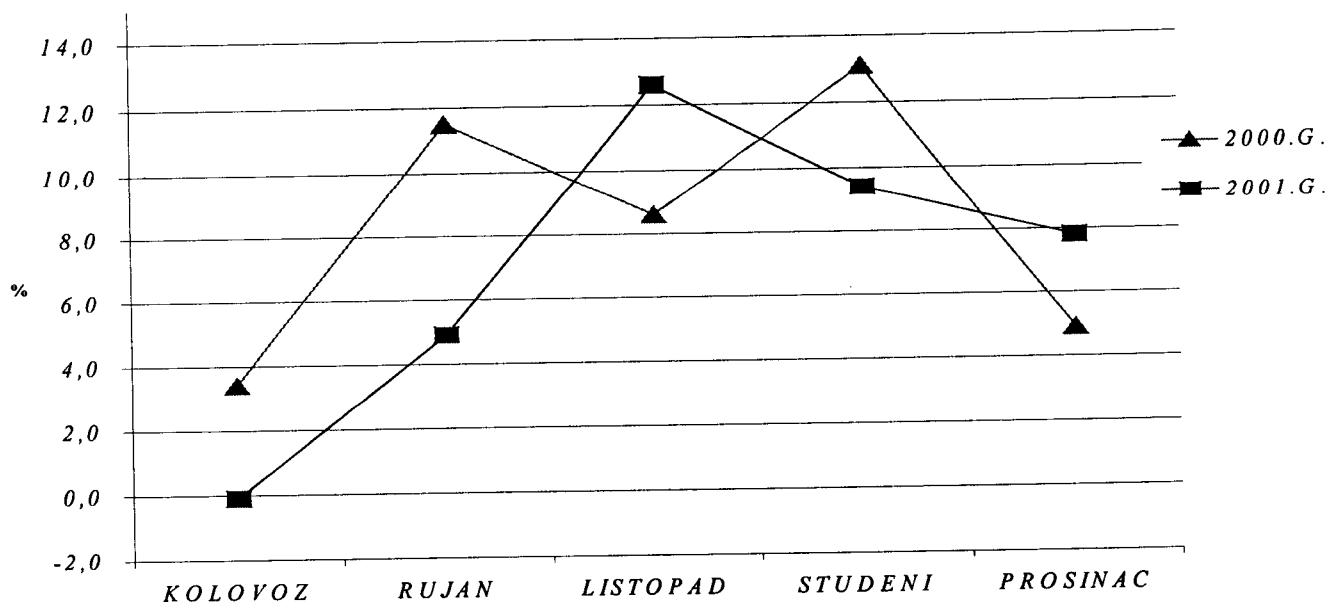
GRAFIČKI PRIKAZ OMJERA OSTVARENOG UKUPNOG PRIHODA U 2001.G. U ODNOSU NA 2000.G.

**GRAFIČKI PRIKAZ PROMJENA UKUPNOG PRIHODA IZ MJESECA U MJESEC
U 2000. G. I 2001.G.**

**OSTVARENI PRIHOD U SRPNJU KOLOVOZU, RUJNU, LISTOPADU, STUDENOM I
PROSINCU 2000.G. I 2001.G. U ODNOSU NA OSTVARENI PRIHOD
U MJESECU SVIBNJU 2000.G. I 2001.G.**

U tablici broj 3., kao i u prethodnom grafikonu prikazan je odnos ostvarenog prihoda u mjesecu kolovozu, rujnu, listopadu, studenom i prosincu 2001. godine, odnosno u razdoblju kada je primjenjivan novi tarifni sustav, prema ostvarenom prihodu u mjesecu svibnju, kada je primjenjivan stari tarifni sustav za obračun ostvarenog prometa telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži. Za prikaz je uzet mjesec svibanj iz razloga što je tada primjenjivan stari tarifni sustav i nema utjecaja korištenje godišnjih odmora, te prema tome nema povećanog prometa međužupanijskih poziva, kao što je to u mjesecu lipnju i srpnju kada je primjenjivan stari tarifni sustav za obračun prometa.

Isto tako, radi usporedbe dat je i prikaz odnosa ostvarenog prometa u istom razdoblju u 2000. godini u odnosu na svibanj 2000. godine.

Iz prikazanih podataka razvidno je da u odnosu ostvarenog prihoda u razdoblju 2001. godine, kada je primjenjivan novi tarifni sustav, u odnosu na mjesec svibanj 2001. godine nema većih odstupanja od istog prikazanog odnosa ostvarenog prihoda za 2000. godinu.

Svakako je potrebno naglasiti da je povećanje prihoda u 2001. godini, a prema obrazloženju Hrvatskih telekomunikacija d.d. rezultat ukupnog povećanja gospodarskih aktivnosti HT-a tj. broja korisnika u pokretnoj mreži, rasta pokretnih telefonskih usluga i Interneta, te uvođenje novog tarifnog sustava. Naime, broj korisnika u mobilnim mrežama je znatno porastao i to za preko 500.000 novih korisnika od kolovoza 2000. godine do kolovoza 2001. godine, a samim time povećani su i prihodi nepokretne mreže, zbog većeg broja poziva upućenih prema pokretnoj mreži, ali su povećani i troškovi, obzirom da se znatan dio prihoda plaća operaterima mobilnih mreža kroz ugovor o interkonekciji. Uvođenjem novog tarifnog sustava tarifa poziva upućenih s nepokretne mreže prema pokretnoj mreži nije se promijenila u najfrekventnijem dnevnom razdoblju, i po novom i po starom tarifnom sustavu iznosi 1,60 kn, odnosno 0,80 nedjeljom i blagdanom. U slučaju Interneta, uz rebalans cijena smanjena je tarifa pristupa Internetu, ali je zato korištenje Interneta u velikom porastu. I u slučaju Interneta došlo je do promjene načina korištenja fiksne mreže.

Također, prema tumačenju Hrvatskih telekomunikacija d.d., pretpostavlja se da bi prihod u 2001. godini bio približno jednak prihodu koji bi se ostvario u istom razdoblju, a da nije bilo uvođenja novog tarifnog sustava. Razlog takve pretpostavke je smanjenje ukupnog prometa telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži od mjeseca kolovoza 2001. godinu, odnosno od uvođenja novog tarifnog sustava, a kao rezultat elasticiteta tržišta. Do smanjenja ukupnog prometa došlo je i zbog transparentnosti novog sustava, kako u strukturiranju tarifa tako i u mogućnosti besplatnog ispisa poziva, zbog čega su privatni i poslovni korisnici promijenili navike u korištenju telekomunikacijskih usluga, odnosno prilagodili su iste vlastitim mogućnostima i individualnim potrebama.

Isto tako i iz usporedbe ostvarenog prihoda u razdoblju kolovoz-prosinac 2001. godine u odnosu na očekivani prihod u istom razdoblju temeljen na kretanju prihoda u prvih sedam mjeseci 2001. godine, vidljivo je manje ostvarenje prihoda od očekivanog, a kao rezultat smanjenja ukupnog prometa telekomunikacijskih usluga.

*USPOREDBA OSTVARENOG I OČEKIVANOG PRIHODA
HRVATSKIH TELEKOMUNIKACIJA d.d.*

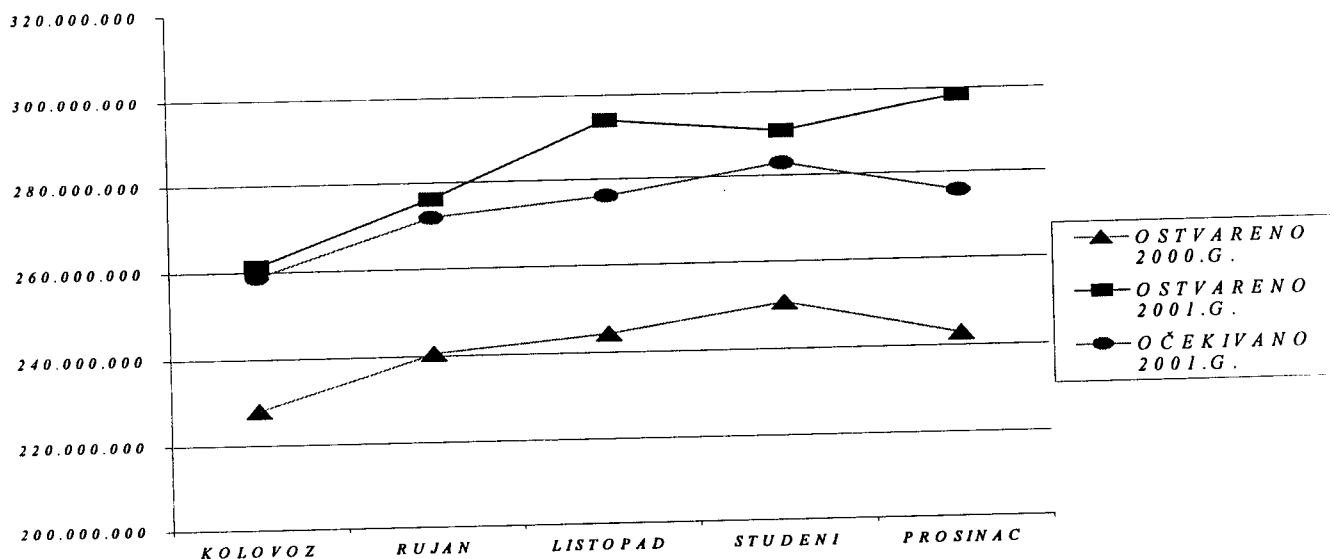
TABLICA BROJ 4.

MJESEC	2001. GODINA						INDEKS (OSTVARENO/ OČEKIVANO)		
	OČEKIVANI PRIHOD			OSTVARENI PRIHOD			Priv.	Posl.	Ukup.
	Privatni	Poslovni	Ukupno	Privatni	Poslovni	Ukupno			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
KOLOVOZ	258.706.019	148.193.206	406.899.225	261.144.300	138.222.799	399.367.099	100,9	93,3	98,1
RUJAN	271.782.561	164.312.883	436.095.444	276.104.365	142.943.610	419.047.975	101,6	87,0	96,1
LISTOPAD	276.014.080	151.225.032	427.239.112	293.791.376	156.062.286	449.853.662	106,4	103,2	105,3
STUDENI	282.940.385	160.900.512	443.840.897	290.526.028	146.663.068	437.189.096	102,7	91,2	98,5
PROSINAC	275.671.275	140.865.943	416.537.218	298.300.894	132.557.665	430.858.559	108,2	94,1	103,4
UKUPNO	1.365.114.320	765.497.576	2.130.611.896	1.419.866.963	716.449.428	2.136.316.391	104,0	93,6	100,3

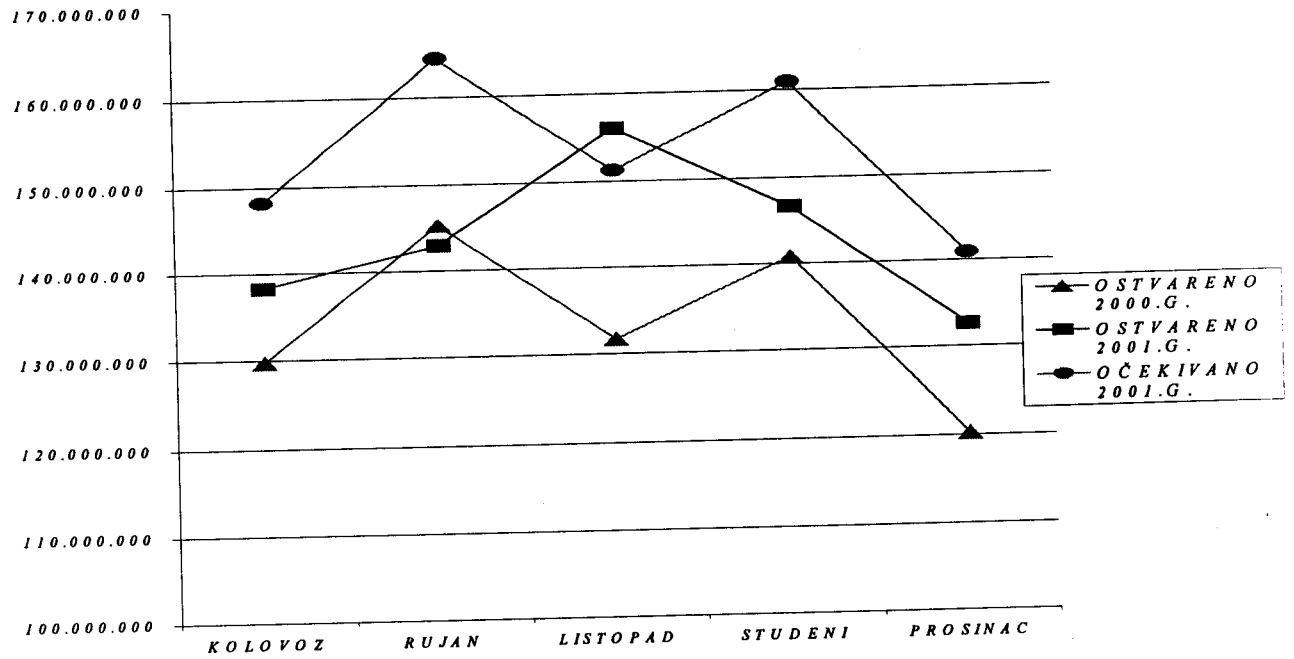
Napomena: Prihod uključuje PDV

Izvor: Hrvatske telekomunikacije d.d.

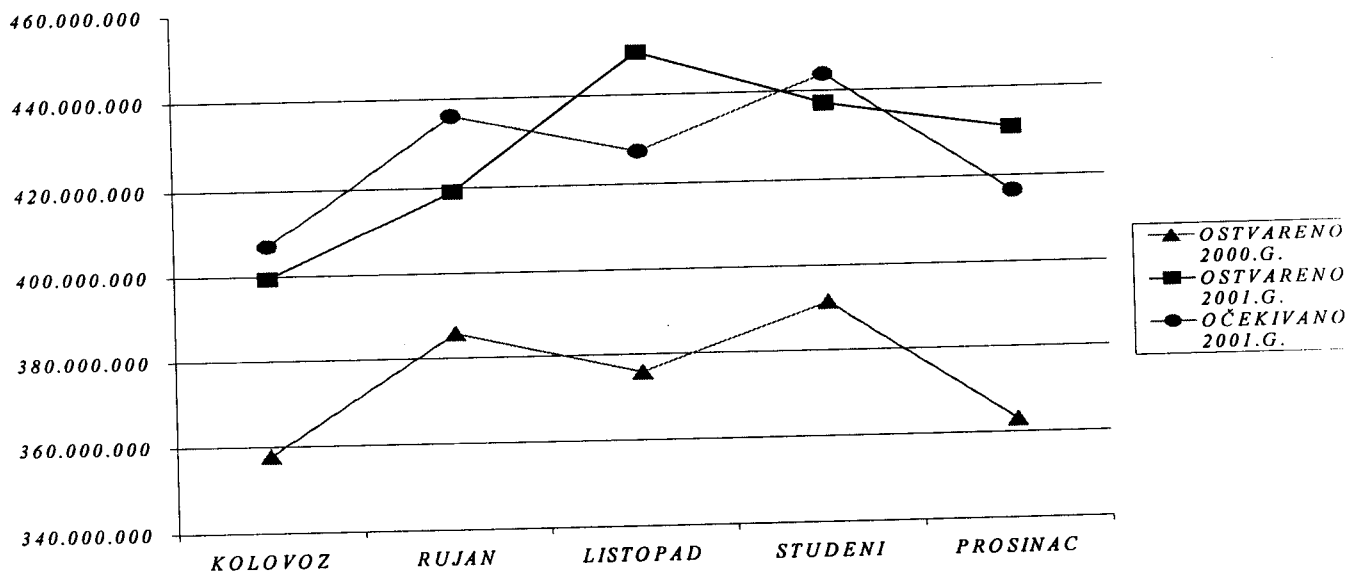
OSTVARENI I OČEKIVANI PRIHOD OD PRIVATNIH KORISNIKA

OSTVARENI I OČEKIVANI PRIHOD OD POSLOVNIH KORISNIKA

UKUPNO OSTVARENI I OČEKIVANI PRIHOD

Iz tablice broj 4., kao i iz grafičkih prikaza razvidno je da su Hrvatske telekomunikacije u razdoblju kolovoz – prosinac 2001. godine ostvarile veći prihod za 4% od očekivanog prihoda od privatnih korisnika, dok su ostvarile manji prihod za 6,4% od očekivanog prihoda od poslovnih korisnika u istom razdoblju, odnosno u razdoblju od kada je uveden novi tarifni sustav za obračun korištenja telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži.

U istom razdoblju ukupno ostvareni prihod Hrvatskih telekomunikacija veći je za 0,3% od očekivanog prihoda u istom razdoblju. Gledajući po mjesecima, u razdoblju od kolovoza do prosinca 2001. godine ostvareni prihod je manji od očekivanog prihoda u mjesecu kolovozu za 1,9%, u rujnu za 3,9% i studenom za 1,5%, dok je u listopadu veći za 5,3%, a u prosincu je ukupno ostvareni prihod veći za 3,4% od očekivanog prihoda u istom mjesecu.

5. ZAKLJUČCI

1. Analiza Ministarstva gospodarstva provedena je na **određenom uzorku korisnika kojeg su izabrale Hrvatske telekomunikacije**. Uzorak se sastoji od 5.005 privatnih i 999 poslovnih korisnika telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži za kolovoz, rujan i listopad 2001. godine. Iako se prema informacijama dobivenim od HT-a radi o reprezentativnom uzorku koji održava strukturu računa pretplatnika HT-a, Ministarstvo gospodarstva mišljenja je da dobivene rezultate onda treba sagledavati samo u odnosu na uzorak, te da se oni ne mogu projicirati u cijelosti na sve korisnike (pretplatnike) HT-a u Republici Hrvatskoj.
2. Iz usporedbe telefonskih računa na uzorku **5.005 privatnih korisnika** obračunatih po novom i po starom tarifnom sustavu za mjesec kolovoz, rujan i listopad 2001. godine proizlazi da je obračun po novom tarifnom sustavu za mjesec kolovoz u prosjeku viši za 21,7%, u mjesecu rujnu u prosjeku za 21,5%, a u mjesecu listopadu u prosjeku za 20,3% u odnosu na obračun po starom tarifnom sustavu.
3. **Uvođenje novog tarifnog sustava najviše je pogodilo socijalno najugroženije korisnike koji zbog svog materijalnog statusa nisu u mogućnosti puno se koristiti telekomunikacijskim uslugama, te samim time imaju niže iznose telefonskih računa, a manje korisnike s višim iznosima računima.** Naime, najveće je povećanje iznosa računa obračunatih po novom tarifnom sustavu kod privatnih

korisnika koji su plaćali pretplatu od 40,00 kn, a uz to su ostvarivali mali promet telekomunikacijskih usluga, iz razloga što na visinu takvih računa najviše utječe povećanje pretplate s 40,00 kuna po starom tarifnom sustavu na 60,00 kuna po novom tarifnom sustavu, kao i smanjenje bonusa s 20,00 kuna na 10,00 kuna po novom sustavu. Da bi se zaštitilo najugroženije stanovništvo i osigurao im se minimum mogućnosti korištenja telekomunikacijskih usluga Vlada Republike Hrvatske zatražila je od Hrvatskih Telekomunikacija zadržavanje bonusa u iznosu od 10,00 kuna, za koje se HT obvezao primjenjivati u vremenskom razdoblju od 9 mjeseci od početka primjene, tj. 01. kolovoza 2001. godine do 01. svibnja 2002. godine.

4. Obzirom da se navedeni **bonus od 10,00 kuna besplatnih telefonskih razgovora** prestao primjenjivati s 01. svibnjem 2002. godine, a Hrvatske telekomunikacije nisu u međuvremenu korisnicima ponudile pakete s različitim povoljnijim ponudama mišljenja smo da bi Hrvatske telekomunikacije trebale nastaviti s primjenom bonusa od 10,00 kuna i to najmanje do kraja 2002. godine.
5. Iz usporedbe telefonskih računa **999 poslovnih pretplatnika** obračunatih po novom i po starom tarifnom sustavu za mjesec kolovoz, rujan i listopad 2001. godine proizlazi da je obračun po novom tarifnom sustavu za mjesec kolovoz u prosjeku manji za 2,4%, u mjesecu rujnu u prosjeku manji za 1,3%, u mjesecu listopadu u prosjeku manji za 2,% u odnosu na obračun po starom tarifnom sustavu.
6. **Državni zavod za statistiku** također je izradio analizu istog uzorka dobivenog od HT-a i to privatnih i poslovnih korisnika korištenjem SAS System softwarea, te u zaključku dostavljene "Analize podataka o telefonskim računima privatnih i poslovnih korisnika" navode da je zabilježen porast prosječnog iznosa telefonskog računa za privatne korisnike prema novom tarifnom sustavu za oko 20%, uz polagani trend pada porasta, a kao mogući razlog za to navode promjene navika u skladu s novim tarifnim sustavom. Promjena za poslovne korisnike kroz tri promatrana mjeseca je mala i otprilike jednaka (od -1,3% do -2,4%).
7. Iz **usporedbe ostvarenog prihoda** u mjesecu kolovozu, rujnu i listopadu 2001. godine kada se primjenjivao novi tarifni sustav u odnosu na prihode ostvarene u istim mjesecima 2000. godine kada se primjenjivao stari tarifni sustav uočeno je da se prihod Hrvatskih telekomunikacija d.d. u mjesecu kolovozu 2001. godine povećao za 11,7%, u mjesecu rujnu 2001. godine povećao se za 8,6%, a u mjesecu listopadu 2001.godine povećao se za 19,7%, u mjesecu studenom povećao se za 11,7%, a u mjesecu prosincu povećao se za 18,7% u odnosu na ostvarene prihode u istim mjesecima 2000. godine.
Međutim, isto tako je i u ostalim mjesecima 2001. godine, kada je primjenjivan stari tarifni sustav, ukupni prihod veći u odnosu na iste mjesece 2000. godine. Tako je ukupni prihod veći u siječnju 2001. g. za 6,2%, u veljači za 16,3%, u ožujku 15,6%, u

travnju 16,7%, u svibnju 15,5%, te u lipnju 7,5% u odnosu na iste mjesece 2000. godine.

S obzirom da je tijekom 2001. godine znatno povećan broj korisnika pokretne mreže što je rezultiralo porastom broja poziva upućenih prema pokretnoj telefonskoj mreži, došlo je do rasta korištenja usluga Interneta u 2001. godini u odnosu na 2000. godinu, te uvođenja novog tarifnog sustava, može se zaključiti da je ostvareni rast prihoda rezultat svih tih faktora i stoga se ne može samo pripisivati promjeni tarifnog sustava.. Dakle iz navedenog proizlazi da je zbog elasticiteta tržišta smanjen ukupni promet od mjeseca kolovoza 2001. godine, pa je za pretpostaviti da bi prihod u 2001. godine bio isti i da nije bilo uvođenja novog tarifnog sustava

Podaci o kretanju prihoda po mjesecima, prije i nakon uvođenja novog tarifnog sustava, kao i na razini cijele 2001. godine ne pokazuju, odnosno ne ukazuju na ekstra profit (dobit) Hrvatskih telekomunikacija po osnovi izmjene tarifnog sustava.

8. **Prethodnom Analizom iz rujna 2001. godine**, a koja je izrađena na temelju simulacije teorijskog modela telefonskog računa za privatne korisnike, dobiveno je prosječno povećanje iznosa računa bez utjecaja ispisa računa za 26,5%, a s izračunom utjecaja detaljiziranog ispisa za 13,0%. Za poslovne korisnike na isti način dobiveno je prosječno smanjenje za 5,9%, a s detaljiziranim ispisom za 11,6%. Rezultati dobiveni analizom na temelju određenog uzorka predloženi su u ovom materijalu, te pokazuju razliku u odnosu na rezultate Analize iz rujna 2001. godine.

9. Primjena novog tarifnog sustava u nepokretnoj telefonskoj mreži omogućava svim korisnicima **potpunu transparentnost** u načinu obračuna kod korištenja usluga, te ujedno i mogućnost potpune kontrole telefonskog računa.